

Tanka Tankar

Ett inspirationsbrev

november 2009

Att leta möjligheter är som att plocka svamp, man missar många om man bara närmar sig från ett håll

Tanka Tankar är ett inspirationsbrev där vi på TrainingLab vill dela med oss av vår syn på aktuella ämnen. Denna gång har vi valt rubriken "Är ekonomisk lågkonjunktur detsamma som mental lågkonjunktur?"

Det var som det var
tills det blev som det blev,
Det blir som det blir
när det är som det är.
Det är som det är
tills det blir som det blir.
Faran är att det blir som det var.

Alf Henrikson

Tanka Tankar

Måste en ekonomisk och mental lågkonjunktur komma samtidigt eller är det den ekonomiska lågkonjunkturen som leder till mental handlingsförlamning?

Då blir frågan: Vad gör ni i väntan på nästa högkonjunktur?

När framgångar vänts till motgångar går luften ur företaget och de anställda tappar både lust och självförtroende. För att lyckas i motgångar är det viktigt att vara uthållig och ha en mental inställning att vilja lyckas. Vad vi tror och tänker om framtiden präglar våra beteenden. Ser vi möjligheter kommer vi att fokusera på dessa och ser vi hot kommer dessa att ta över och styra vårt tänkande och handlande.

En negativ inställning begränsar vårt handlingsutrymme och bygger murar som är helt onödiga. Ett bra exempel på betydelsen av en positiv inställning är det som kallas för **Bannistereffekten**, efter löparen Roger Bannister, som var den förste att springa en engelsk mil under fyra minuter. Det intressanta är att ett flertal experter på 50-talet hävdade att det var fysiskt omöjligt att springa sträckan under fyra minuter. Bannister lyssnade inte på dessa utan utmanade fyraminutersgränsen och lyckades. När det väl är bevisat att det gick att springa under fyra minuter var det inte mindre än 50 löpare som under de två närmaste åren sprang under fyra minuter.

Ordning och reda eller ordning och oreda ?

Ordningen skapar struktur och kontroll medan oredan skapar kaos och nytänkande. Båda har sin plats i en organisation. Men vid en lågkonjunktur lägger vi nästan all kraft på ordning. När det troligen är oredan som kommer att ge oss nya vägar ut ur lågkonjunkturen.

**”Vi kan inte lösa problem genom att tänka på samma sätt som vi gjorde när vi skapade dem”
Einstein.**

Tanka Tankar

Med god tro och stora skor så kan man gå på vatten!

Varför går alla företag in i en ekonomisk lågkonjunktur samtidigt? Innebär det att alla också kommer att gå ur lågkonjunkturen samtidigt. Eller är det bara så att vi tror att det skall vara på det viset och ställer därför mentalt in oss på detta. Eller kan man bestämma sig för att bryta lågkonjunkturen tidigare genom att medvetet fokusera på en mental vändpunkt.

Anledningen till att det känns tungt för många medarbetare i lågkonjunktursens kölvatten är förutom otrygghet att företaget ofta lägger hela sitt fokus i siffror och statistik och glömmer att skapa aktiviteter som inspirerar och leder till en positiv framtidstro – företaget fastnar i en passivitet när man i själva verket skulle behöva ett starkt proaktivt förhållningssätt som motverkar en fortsatt neråtgående spiral.

Det finns tre strategier att möta en lågkonjunktur. Den ena är **proaktivt**, att leta nya möjligheter. Den andra är att vara **reaktiv**, att bli kvar vid sin läst och effektivisera. Den tredje är **passivitet**, att blunda hårt och hoppas på att det hela snart är över.

Många lyfter idag ett varnande finger för att vi som nation inte är tillräckligt hungriga och proaktiva i våra förhållningssätt. Verkligheten är komplex så dessa varningssignaler kan i flera avseende vara befogade. Vi bör ta varningen på så stort allvar att varje företag ställer sig frågan ”**hur kan vi utveckla ett mer proaktivt förhållningssätt som stärker vår framtida utveckling**”

Risken är stor att lågkonjunkturen legitimerar argument som ”det känns helt fel att göra något nu – det är bäst att vänta”. Och därmed kan alla beslut om utveckling som man bör göra skjutas upp med hänvisning till lågkonjunkturen.

Tanka Tankar

I ekonomisk lågkonjunktur blir företag som björnar.

De går i ide för att övervintra och leva på sina fettreserver. Men när de vaknar till våren är de tillbaka i samma verklighet men betydligt magrare och utan krafter. Genom att skapa ett ”vänteläge” i organisationen minskar chanserna drastiskt att skapa nytänkande och åstadkomma offensiva satsningar.

Det är lätt att skylla på lågkonjunktur när det går dåligt och slå sig för bröstet i högkonjunktur när resultaten pekar uppåt. Men sanningen är att det är i lågkonjunktur som vinnarna skapas. Det är nu skickligheten avgör. Vinnarna är de som har förmågan att inte hamna i en mental handlingsförlamning. De som ser möjligheter där alla andra ser hinder.

Vinnarna är de som har kapacitet att ligga före i utvecklingen även under svåra tider och därmed ytterliggare distansera sig från dem med sämre förutsättningar.

Vi är vana att möta en omvärldsutveckling som är förutsägbar utifrån rationella grunder, det vill säga att det finns logiska förklaringar till det som händer. Men allt fler företag står nu inför situationen att **marknaden inte utvecklas ”som den borde”**, vi ställs inför snabba och oförklarliga förändringar i omvärlden. I samma stund landar vi i problematiken att spelplanen vi har att hantera inte längre är begriplig – den är komplex. Med komplex menar vi att vi inte på förhand kan förstå skeendet, det finns inga självklara logiska samband.

Tanka Tankar

Vad krävs då för att lyckas hantera en turbulent och komplex omvärld?

Svaren är givetvis flera. Men många svar pekar i samma riktning: nytänkande, omvärldsanalys, nyfikenhet, experimenterande, öppenhet och successivt lärande. Varför inte ta chansen i en ekonomisk lågkonjunktur att tänka i helt nya banor.

Kanske skall vi snegla lite på super-entreprenören Richard Branson när han säger ”Tider av kris är tider av möjlighet”.

Det är fokus på utvecklingskraft som får företag att överleva.

Framgångsrika företag upptäcker möjligheter snabbare, beslutar snabbare vad som behövs göras och genomför besluten snabbare. Man kan säga att sådana företag är **proaktiva**.

”Den enas död är den andras bröd”

En nergång i ett segment innebär ofta en ökad efterfrågan i en annan. Det gäller att vara lyhörd för förändringar och ha modet att sätt degen på jäsning så brödet är klart i god tid tills marknaden är redo.

Tyvärr är de flesta ledare och medarbetare formade efter samma begrepp, ideal och synsätt. Vi behöver fler personer som vågar lämna den normala mallen och leta nya vägar. Personer som är nyfikna, vågar tänka annorlunda, är lite envisa och på gränsen till struliga, men passionerade av att finna det nya – det som är framtiden.

**För att förändra system måste man först bryta mot dess regler.
Regler som idag utgör en karta för en terräng som inte längre finns.**

En fungerande lösning för att tidigt hitta det nya är att blanda upp fungerande homogena arbetsgrupper med dessa fritänkare, galenpannor och gränslösa ”motvalls käringar”. Dessa grupper har alla förutsättningar att både skapa nytt och kreativt besmitta andra.

Tanka Tankar

Det är kraften i tankeutbytet mellan människor som åstadkommer förändringar som leder till mentala vändpunkter.

För att inte hamna i mental handlingsförlamning är det viktigt att skapa mentala framtidsbilder. Framtidsbilder som skapar utmaningar som gör att vi är beredda att snöra på spikskorna. Sanningen är att hjärnan inte kan skilja på verklighet och fantasi. Så vi kan lika väl ladda hjärnan med en positiv framtidsbild så får vi automatiskt med oss en positiv drivkraft - **en ny Bannister effekt!**

Valet ligger hos oss själva ! Vår energi styrs av den information vi tar till oss och hur vi väljer att värdera den. Antingen betraktar vi situationen som kris eller så vänder vi det till ett utvecklingsorienterat klimat genom att beskriva hur vi vill att vår framtid skall vara. Och sedan sätter vi igång att kämpa på i den riktningen. Då har vi lämnat in en proaktiv beställning till hjärnan – **ett klart besked som leder till en mental vändpunkt.**

**”För varje minut av mental handlingsförlamning
Förlorar vi 60 sekunders nytänkande”**

Tanka Tankar

Vem är vinnarna?

Den som väntar på nästa högkonjunktur eller den som jobbar med den mentala vändpunkten redan nu! Låt inte lågkonjunkturen bli en bortförklaring. Se till att få något att hända istället – lös upp den mentala handlingsförlamningen.

Om vi tittar riktigt nära på något så har vi nästan noll i skärpedjup. Tar vi ett par steg tillbaka ökar skärpedjupet avsevärt samtidigt som vi får ett större omvärldsperspektiv. Gör därför till vana att ibland ta ett steg tillbaka och betrakta helheten.

Boka ett inspirationstillfälle där ni genom en spännande föreläsning får aha-upplevelser som får er att lyfta blicken och pröva nya tankespår.

Skapa en mental vändpunkt långt före den ekonomiska lågkonjunkturen vänder – bli en proaktiv vinnare.

Vilka nya utmaningar sätter vi på vår mentala utvecklingsagenda – redan nu?

TrainingLab stödjer företag och organisationer i deras förändrings- och utvecklingsarbete genom utbildning, workshops och seminarier inom områdena ledarskap, kommunikation och omvärldsspaning. Vår idé är att skapa en kreativ arena där du möter en miljö som inspirerar till nytänkande.

För mer information om innehållet i detta nyhetsbrev kontakta gärna p-o@traininglab.org eller 0708 437851

www.TankaTankar.se